

PHẬT GIÁO VÀ MỘT SỐ THÀNH TỰU CỦA KHOA HỌC
Đăng trong Tuần Báo Giác Ngộ số 180, trang 14
Thích Chiếu Sáng

---o0o---

Nguồn

<http://www.quangduc.com>

Chuyển sang ebook 20 – 8 - 2009

Người thực hiện : Nam Thiên – namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phatphaponline.org](http://www.phatphaponline.org)

---o0o---

Khi trình độ nhận thức của mọi người về Phật giáo phát triển đến đỉnh cao, tuyệt nhiên không chấp nhận tất cả quan niệm thần linh, đồng thời lên án những tín ngưỡng vu vơ, bài trừ những tư tưởng không xác thật. Khoa học đã mở ra con đường thích ứng với thời đại, khẳng định giá trị thực tiễn của nhân sinh quan. Nếu thế giới công nhận sự thành tựu của khoa học, tức là họ đã đi vào quỹ đạo của Phật giáo. Bởi vì Phật giáo không phải là tôn giáo thuần tín ngưỡng, mà là tôn giáo của lý trí. Cho nên nghiên cứu Phật giáo trên lập trường khoa học, có thể soi sáng cho nhân loại trên hành trình tìm cầu chân lý. Đại sư Thái Hư từng nói : “ Khoa học càng phát triển, tức là hiển bày ý nghĩa chân thật của Phật giáo”.

Thật vậy, Phật giáo không chấp nhận bất cứ một sự vật nào tồn tại độc lập. Ngay cả thời gian và không gian cũng không thể thường hằng bất biến. Kinh Lăng Nghiêm nói : “ Ngay đầu sợi lông, hiện bày mười phương, ngồi trong hạt bụi, chuyển đại pháp luân”. Đây là khái niệm về thời gian và không gian của Phật giáo. Thời gian và không gian chẳng những thay đổi theo nhịp độ của vật chất, mà còn chuyển đổi theo từng tâm niệm của chúng ta. Trong kinh Phật nói, ba a tăng kỳ kiếp không ngoài một sát na, núi Tu Di nhét vào

hạt cải. Trong nhất thời của sự phân biệt nhỏ và lớn, là do vọng tưởng của chúng sanh, nó vốn không có thật thể.

Trước kia, các nhà khoa học cho rằng thời gian và không gian hoàn toàn độc lập, không liên hệ đến những nhân tố khác, sau đó Einstein nhà khoa học cận đại đưa ra khái niệm về thời gian và không gian khác hẳn với quan niệm trên, ông ta cho rằng nếu không gian có sự tồn tại của vật chất, thì sẽ có thay đổi. Như một chiếc mền tơ trải trên mặt phẳng, bỏ lên trên vài quả bóng da, trên bề mặt sẽ có chỗ lồi lõm và nếp nhăn ; cũng thế, không gian nào có thái dương hệ thì không gian đó cũng có lồi lõm và nếp nhăn. Giả sử có một hành tinh nào đó bay gần đến thái dương hệ, con đường nó bay qua sẽ tạo nên những nếp nhăn không gian. Ông còn nói, chiều dài và tốc độ của nó cũng có sự quan hệ. Đây là nói không gian không thể tồn tại độc lập, mà nó vẫn thay đổi theo nhịp độ của vật chất. Về thời gian ông cho rằng cũng là tương đối, nếu chúng ta ngồi trên chiếc phi cơ nào đó, đạt đến vận tốc nhanh hơn gấp mấy lần vận tốc ánh sáng, thì sẽ đuổi kịp ánh sáng của quả địa cầu trước kia, đồng thời chúng ta cũng nhìn thấy được những việc xảy ra ở mấy ngàn năm trước.

Phương diện khác, Tôn Trung Sơn nói : “ Phật học là mẹ của triết học, nghiên cứu Phật học có thể bổ khuyết cho khoa học”. Học thuyết trước kia cho rằng, địa cầu là trung tâm của vũ trụ, đứng yên không chuyển động, mặt trời xoay chung quanh địa cầu. Lúc đó theo trình độ nhận thức chung, quan điểm này được công nhận là chân lý hoàn chỉnh nhất. Sau này Copernicus và Galile phản đối học thuyết trên, suýt chút nữa là thiệt mạng. Cho đến hôm nay, ngay cả một học sinh tiểu học cũng biết rằng, địa cầu chẳng qua là một trong vô số tinh cầu trong vũ trụ, nó không những tự chuyển động, mà còn xoay chung quanh mặt trời.

Phật giáo miêu tả vũ trụ cách đây mấy ngàn năm, lại phù hợp với khoa học hiện đại. Phật giáo cho rằng một ngàn thái dương hệ bằng một tiểu thiên thế giới, một ngàn tiểu thiên thế giới bằng một trung thiên thế giới, một ngàn trung thiên thế giới bằng một đại thiên thế giới. Mỗi đại thiên thế giới bằng một quốc độ Phật. Như thế một quốc độ Phật có một tỷ thái dương hệ, tương đương với một dãy tinh vân trong thiên văn học.

Đức Phật nói: “Mười phương hư không vô cùng tận, quốc độ trong vũ trụ cũng không có hạn lượng”. Câu nói này đã cho chúng ta biết rằng: hư không không có bờ mé và có vô số tinh cầu. Về sau nền khoa học ở Âu châu phục hưng, Galile dùng kính viễn vọng quan sát các tinh cầu trong hư không, lúc đó chúng ta mới hiểu hư không là vô cùng tận, địa cầu của chúng ta chẳng qua là một hành tinh nhỏ bé trong thái dương hệ mà thôi.

Mặt khác, cách đây hơn hai ngàn năm trăm năm, đức Phật cũng đã từng nói với chúng ta, thân này là một vi trùng, có tám mươi loại khác nhau. Trong kinh “Trị Thiên Bệnh Bí Yếu” và kinh “Chánh Pháp Niệm Xứ”, đức Phật chẳng những nói ra từng loại tên của vi trùng, mà còn miêu tả hình dáng và động tác của nó. Đức Phật cũng nói trong ly nước có tám mươi bốn ngàn vi trùng. Đến hôm nay thông qua kính hiển vi, chúng ta có thể nhìn thấy vô số vi trùng trong ly nước, và vô số vi trùng trong thân thể của chúng ta. Như thế khoa học ngày nay đã chứng minh lời nói của đức Phật.

Trong “Bát Nhã ba La Mật Đa Tâm Kinh” nói, “sắc tức là không”. Trước kia ngành khoa học không chấp nhận vấn đề này, bởi vì họ cho rằng vật chất không liên hệ nhau và thường trụ bất biến. Nhưng khi Einstein công bố công thức năng lượng và vật chất giao biến, nói rõ một hạt vật chất sau khi huỷ diệt có thể biến thành năng lượng long trời lở đất. Mãi đến khi những quả bom nguyên tử thành công, đã chứng minh vật chất biến thành năng lượng. Có thể giải thích một cách đơn giản như sau : Nguyên tử (atom) cấu thành vật chất. Trong nguyên tử có hạt nhân nguyên tử (atomic nucleus)

và điện tử (electron), trong hạt nhân nguyên tử và điện tử có chất tử (proton) và trung tử (neutron), chất tử và trung tử khi phá vỡ sẽ biến thành năng lượng, năng lượng sau đó cũng tan biến thành hư không. Về vấn đề này, chúng ta chỉ khiên cưỡng đem khoa học chứng minh cho câu nói “sắc tức là không”, nhưng không thể cho rằng Phật giáo tức là khoa học, bởi vì khoa học vẫn còn có mặt bị hạn chế.

Phật giáo chẳng những không phủ nhận sự tiến bộ của khoa học, mà còn thừa nhận tính hợp lý của nó. Nếu theo cái nhìn của khoa học để lý giải diệu nghĩa của Phật giáo, cũng có thể thấy rõ sự mê muội của nhân loại trước kia. Nhưng chỉ thoả mãn về tri thức và dục vọng, lại thiếu vắng đạo đức, như thế khoa học không thể đem lại hạnh phúc cho con người mà chỉ mang đến những điều tang tóc và nguy hại, thậm chí còn tiêu diệt cả nhân loại. Cho nên, bồi dưỡng đạo đức vẫn là việc không thể khiếm khuyết trong cuộc sống.

THÍCH CHIẾU SÁNG

---o0o---

Hết